הִלְכוֹת יוֹם טוֹב סִימָן תקיט

(ג) * וּמַחֲזִירִין אוֹתָם בְּיוֹם טוֹב, (ב) כְּדֵי שֶׁיּוֹצִיא תְּבֶלִין שֶׁהוּא צָרִיךְ לָהֶן וְלֹא יִמָּנַע מִשִּׁמְחַת יוֹם טוֹב. [ב]בַּמֶּה דְּבָרִים אֲמוּרִים כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם (ג) צִיר בְּאֶמְצַע, אֲבָל יֵשׁ לָהֶם (ד) צִיר מִן (ג) הַצַּד (ה) * אָסוּר, גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִתְקַע. (ו) וְשָׁאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד כָּל עִקָּר, (ז) אֲפִלּוּ בַּבַּיִת מֻתָּר לְהַחֲזִיר: **ב** [ג]כֵּלִים שֶׁהֵם מְפֻצָּלִים, כְּגוֹן מְנוֹרָה שֶׁל חֲלִיּוֹת וְכִסֵּא (ח) וְשֻׁלְחָן שֶׁהֵם חֲתִיכוֹת חֲתִיכוֹת, (ט) מַעֲמִידִין (י) אוֹתָם בְּיוֹם טוֹב, (יא) [ד]וְהוּא

ב אוקימתא דאביי שם. ג לשון רמב"ם בפרק ד' מהלכות יום טוב (ה"י) ממשנה שם כ"א (ע"ב). ד מדין תרי"ס חניות י"א (שם).

בַּאֹר הַיטֵב

אַחֲרוֹנִים: (ב) **וּמַחֲזִירִין.** דְּאִם יְהֵא אָסוּר לְהַחֲזִירָן לֹא יִרְצֶה לִפְתֹּחַ דְּיָחֹשׁ שֶׁמָּא יִגְבֶּה, אֲבָל כְּשֶׁעוֹמְדִים הַחֲנֻיּוֹת בְּבַיִת אָסוּר לְהַחֲזִירָן דְּלֹא חָיֵישׁ שֶׁם לִגְבֹּהָ. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק"ב): (ג) **הַצַּד.** פֵּרוּשׁ שֶׁיֵּשׁ לוֹ צִיר לְמַעְלָה וּלְמַטָּה. וְכָתַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וְהוּא דאסרינן) דְּהֵיְינוּ דַּוְקָא שֶׁצָּרִיךְ לְהָסִיר הַקֶּרֶשׁ שֶׁבּוֹ הַצִּיר כְּדֵי לִפְתֹּחַ, דְּאָז יֵשׁ לַחֲשֹׁשׁ בְּפוֹתֵחַ נוֹעֵל בְּעוֹד שֶׁהוּא קָבוּעַ וַדַּאי שָׁרֵי דְּאִם לֹא כֵּן יְהֵא אָסוּר לִפְתֹּחַ הַבַּיִת בְּשַׁבָּת. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְהוּא פָּשׁוּט דְּאִם בְּפוֹתֵחַ וְנוֹעֵל לְחוּד אֵין אִסּוּר אֲפִלּוּ בְּמְחֻבָּר.

בֵּאוּר הַלָּכָה

שָׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח, וּפָרַשׁ בֵּית יוֹסֵף (ד"ה גרסינן בירושלמי) **דְּהֵיְינוּ אִם יָכוֹל לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי חַלּוֹן שֶׁמַּגְדּוּל אַף עַל פִּי שֶׁהוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בִּדְחַק יִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ שָׁם וְלֹא יִסְלַק וְיַחֲזֹר. אֲבָל מִדְּהִשְׁמִיטוּ הַפּוֹסְקִים וְלֹא הֻבְּיאוּהוּ שְׁמַע מִנַּהּ דִּסְקִירָא לְהוּ דִּלְא קַיְימָא לַן כִּירוּשַׁלְמִי הָזֶה וּבְכָל גַּנֵּי מָתָר.** וְעַיֵּן בְּאַלְיָה רַבָּה (סק"א) שֶׁכָּתַב דְּהַבַּיִת יוֹסֵף לֹא רָאָה לְסֵפֶר עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְהָרַשְׁבָּ"א, דְּהָרַשְׁבָּ"א הֶעָתִיקוֹ שָׁם (בית מועד שער א סי' יב) לְדִינָא, וְגַם דִּסְתָמָא כְּפֵרוּשׁוֹ דְּהָא עִקַּר הַשַּׁעַם שֶׁלֹּא לִמְנֹעַ מִשִּׁמְחַת יוֹם טוֹב וְאִם כֵּן כַּיָּיִן שֶׁאֶפְשָׁר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי חַלּוֹן אוֹ פֶּתַח אָסוּר עַד כָּאן. וְהַבַּיִת יוֹסֵף (שם) הֶעְתִּיק עוֹד דִּין אֶחָד בְּשֵׁם הִירוּשַׁלְמִי (שם) דְּלַהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אָסוּר וְגַם בָּזֶה כָּתַב דְּלֹא קַיְימָא לַן כֵּן לְדִינָא. וְהִנֵּה מָצָאתִי בְּסֵפֶר הֶעָטוּר (ח"ב דף קמד:) שֶׁגַּם הוּא הֶעְתִּיק לַהֲיְרוּשַׁלְמִי הַזֶּה, אֲכָן מָצָאתִי בּוֹ דָּבָר חָדָשׁ שֶׁהֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי בְּאֹפֶן אַחֵר מִמַּה שֶׁהוּא בְּבֵית יוֹסֵף, דְּהַבַּיִת יוֹסֵף הֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי כְּמוֹ שֶׁהוּא לְפָנֵינוּ הַמַּיְרֶא דְּרַבִּי אַחָא קֹדֶם רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן, וְהֶעֱשׂוּר הֶעְתִּיק בְּהִפּוּךְ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, יְרוּשַׁלְמִי אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח וְאָמַר רַבִּי אַחָא מְחַזִּיר הוּא וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ עַד כָּאן לְשׁוֹן הֶעְטוּר. וּמִשְּׁמַע דְּרַבִּי אַחָא סוֹבֵר אֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר בְּקָצָתוֹ וּמִמֵּילָא כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר אֲפִלּוּ כָּל צָרְכּוֹ כְּדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף. וְגַם בִּדְבָרֵי הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהוּא סוֹבֵר לְדִינָא כְּהַבַּיִת יוֹסֵף וְדִלְא כְּאַלְיָה רַבָּה דְּזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּשַׁעַר א' דִּין י"ב, מִסְלְקִין תְּרֵיסֵי חֲנֻיּוֹת וְכוּ' בְּמֶה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח, וְכֻלָּם לָהֶם צִיר כָּל עִקָּר וַאֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶן צִיר וְאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד, וַאֲפִלּוּ מַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ מֻתָּר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְקַע וְאִם תָּקַע מְלָאכָה גְּמוּרָה וְכוּ'. וְיֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק בְּכַוָּנָתוֹ מַאי דְּקָאָמַר וְכֻלָּם לָהֶם וְכוּ' אִי קַאֵי אַיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח דַּאֲפִלּוּ בָּזֶה מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ כְּשֶׁאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּלְפִי זֶה הִירוּשַׁלְמִי שֶׁהֶחְמִיר כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הוּא דַּוְקָא כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד [וְאִם כֵּן מַה דְּאִסְרִינַן בְּגֹמֶר דִּידַן, כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּבְוַדַּאי אֲפִלּוּ אֵין לָהֶם פֶּתַח מִדֶּסְתָם וְלֹא חִלֵּק, הַיְינוּ לְעִנְיַן לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲבָל בְּקָצָתוֹ יְהֵיהּ מֻתָּר] אֲבָל כְּשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע אוֹ אֵין לוֹ צִיר כְּלָל מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אַף בָּזֶה וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף, אוֹ אֲפִלּוּ דָּמָה שֶׁקָּאָמַר בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ וְכֻלָּם לָהֶם צִיר וְכוּ' הוּא דִּין בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְקָאֵי עַל עִקַּר הַדִּין דִּכְשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח וּלְפִי זֶה בְּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח אָסוּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ הַצִּיר בְּאֶמְצַע, אֲבָל לְפִי זֶה דִּבְרֵי הִירוּשַׁלְמִי קָשֶׁה לְהָבִין לְפִי דַּעַת הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ דְּמַתִּיר בְּשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח אֲפִלּוּ לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּמַאי מְיַירֵי רַבִּי אַחָא מִתְּחִלָּה דְּקָאָמַר מַחֲזִיר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ דְּאִי מְיַירֵי בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הָיָה לוֹ לִקְבֹּעַ דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי, וְאוּלַי דְּכָאֶמֶת הִרְשָׁ"א גּוֹרֵס בִּירוּשַׁלְמִי בְּגִרְסַת הֶעָטוּר דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי. **הֵיצֵא מִדְּבָרֵינוּ דִּכְשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח בְּוַדַּאי מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר בְּאֶמְצַע בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף לְדִינָא, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר אֵין מֻתָּר לְהַחֲזִיר רַק בְּמִקְצָתוֹ, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א בָּזֶה צָרִיךְ עִיּוּן בְּכַוָּנָתוֹ וְכַנַּ"ל דְּאִפְשָׁר דְּגַם הוּא סוֹבֵר כְּהֶעָטוּר, אוֹ דְּהוּא סוֹבֵר דִּכְשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח:**

* **וּמַחֲזִירִין אוֹתָם בְּיוֹם טוֹב.** דַּוְקָא אִם הוּא צָרִיךְ בִּלְבַד אוֹ לְצָרְכּוֹ בְּלֹא אֲפִלּוּ בַּחֲנֻיּוֹת שֶׁעוֹמְדִין מִבְּחוּץ [עַיֵּן בַּ"ח (סי"א) וְאַלְיָה רַבָּה (סק"ב)]:

* **אָסוּר גְּזֵרָה שֶׁמָּא יִתְקַע.** מַשְׁמַע דִּבְאֶמְצַע לֹא חָיְישִׁינַן לְהַחְמִיר מִשּׁוּם שֶׁמָּא יִתְקַע דְּלֹא שָׁכִיחַ וְכֵן כָּתַב הָרַ"ן (ה: ד"ה גמ' אבל) בְּהֶדְיָא. וְלִכְאוֹרָה לְפָלָא עַל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(כ) גְּמָרָא (יא:), וְכִפֵּרוּשׁ הָרִי"ף (ה:) וְהָרֹא"שׁ (פ"א סי' יז) דְּלִפְלִי דִּבְרֵיהֶם אָסוּר בְּבַיִת לְהַחֲזִיר אֲפִלּוּ אִם הוּא גַּם כֵּן צָרְכּוֹ רַבִּים שְׁלוֹקְחִין הַבְּאִין בְּבֵיתוֹ דְּשָׁם לֵיכָּא חֲשַׁשׁ גְּנֵבָה אֲפִלּוּ אִם יִשְׁאֲרוּ פְּתוּחִים. וְעַיֵּן בְּטוּ"ז (סק"א) שֶׁכָּתַב דְּלִדְעַת רַשְׁ"י (שם ד"ה דאין בונין) מֻתָּר בָּזֶה, וְעַיֵּן בְּאַלְיָה רַבָּה (סק"ב) שֶׁכָּתַב דְּלִדְיָנָא יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁכָּל הַפּוֹסְקִים הֶעְתִּיקוּ כְּשִׁטַּת הָרַשְׁבָּ"א, דְּהָרַשְׁבָּ"א הֶעְתִּיקוֹ שָׁם (בית מועד שער א סי' יב) לְדִינָא, וְגַם דִּסְתָמָא כְּפֵרוּשׁוֹ דְּהָא עִקַּר הַשַּׁעַם שֶׁלֹּא לִמְנֹעַ מִשִּׁמְחַת יוֹם טוֹב וְאִם כֵּן כַּיָּיִן שֶׁאֶפְשָׁר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עַל יְדֵי חַלּוֹן אוֹ פֶּתַח אָסוּר עַד כָּאן. וְהַבַּיִת יוֹסֵף (שם) הֶעְתִּיק עוֹד דִּין אֶחָד בְּשֵׁם הִירוּשַׁלְמִי (שם) דְּלַהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אָסוּר וְגַם בָּזֶה כָּתַב דְּלֹא קַיְימָא לַן כֵּן לְדִינָא. וְהִנֵּה מָצָאתִי בְּסֵפֶר הֶעָטוּר (ח"ב דף קמד:) שֶׁגַּם הוּא הֶעְתִּיק לַהֲיְרוּשַׁלְמִי הַזֶּה, אֲכָן מָצָאתִי בּוֹ דָּבָר חָדָשׁ שֶׁהֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי בְּאֹפֶן אַחֵר מִמַּה שֶׁהוּא בְּבֵית יוֹסֵף, דְּהַבַּיִת יוֹסֵף הֶעְתִּיק הִירוּשַׁלְמִי כְּמוֹ שֶׁהוּא לְפָנֵינוּ הַמַּיְרֶא דְּרַבִּי אַחָא קֹדֶם רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן, וְהֶעֱשׂוּר הֶעְתִּיק בְּהִפּוּךְ וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, יְרוּשַׁלְמִי אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן רַבִּי בּוּן כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל אִם יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח וְאָמַר רַבִּי אַחָא מְחַזִּיר הוּא וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ עַד כָּאן לְשׁוֹן הֶעְטוּר. וּמִשְּׁמַע דְּרַבִּי אַחָא סוֹבֵר אֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר בְּקָצָתוֹ וּמִמֵּילָא כְּשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח מָתָר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ כְּדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף. וְגַם בִּדְבָרֵי הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי אֶפְשָׁר לוֹמַר דְּהוּא סוֹבֵר לְדִינָא כְּהַבַּיִת יוֹסֵף וְדִלְא כְּאַלְיָה רַבָּה דְּזֶה לְשׁוֹנוֹ בְּשַׁעַר א' דִּין י"ב, מִסְלְקִין תְּרֵיסֵי חֲנֻיּוֹת וְכוּ' בְּמֶה דְּבָרִים אֲמוּרִים שֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח אֲבָל יֵשׁ שָׁם פֶּתַח מִשְׁתַּמֵּשׁ דֶּרֶךְ הַפֶּתַח, וְכֻלָּם לָהֶם צִיר כָּל עִקָּר וַאֲפִלּוּ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶן צִיר וְאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד, וַאֲפִלּוּ מַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ מָתָר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יִתְקַע וְאִם תָּקַע מְלָאכָה גְּמוּרָה וְכוּ'. וְיֵשׁ לְהִסְתַּפֵּק בְּכַוָּנָתוֹ מַאי דְּקָאָמַר וְכֻלָּם לָהֶם וְכוּ' אִי קַאֵי אַיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח דַּאֲפִלּוּ בָּזֶה מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ כְּשֶׁאֵין לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּלְפִי זֶה הִירוּשַׁלְמִי שֶׁהֶחְמִיר כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הוּא דַּוְקָא כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד [וְאִם כֵּן מַה דְּאִסְרִינַן בְּגֹמֶר דִּידַן, כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר מִן הַצַּד וּבְוַדַּאי אֲפִלּוּ אֵין לָהֶם פֶּתַח מִדֶּסְתָם וְלֹא חִלֵּק, הַיְינוּ לְעִנְיַן לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲבָל בְּקָצָתוֹ יְהֵיהּ מֻתָּר] אֲבָל כְּשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע אוֹ אֵין לוֹ צִיר כְּלָל מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אַף בָּזֶה וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף, אוֹ אֲפִלּוּ דָּמָה שֶׁקָּאָמַר בַּעֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ וְכֻלָּם לָהֶם צִיר וְכוּ' הוּא דִּין בִּפְנֵי עַצְמוֹ וְקָאֵי עַל עִקַּר הַדִּין דִּכְשֶׁאֵין שָׁם פֶּתַח וּלְפִי זֶה בְּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח אָסוּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ הַצִּיר בְּאֶמְצַע, אֲבָל לְפִי זֶה דִּבְרֵי הִירוּשַׁלְמִי קָשֶׁה לְהָבִין לְפִי דַּעַת הֶעָבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ דְּמַתִּיר בְּשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח אֲפִלּוּ לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּמַאי מְיַירֵי רַבִּי אַחָא מִתְּחִלָּה דְּקָאָמַר מַחֲזִיר וּבִלְבַד שֶׁלֹּא יַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ דְּאִי מְיַירֵי בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח הָיָה לוֹ לִקְבֹּעַ דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי. וְאוּלַי דְּכָאֶמֶת הִרְשָׁ"א גּוֹרֵס בִּירוּשַׁלְמִי בְּגִרְסַת הֶעָטוּר דִּבְרֵי רַבִּי אַחָא בְּתַר רַבִּי יוֹסֵי. **הֵיצֵא מִדְּבָרֵינוּ דִּכְשֶׁאֵין לָהֶם פֶּתַח בְּוַדַּאי מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִיר בְּאֶמְצַע בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר בֵּין לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א וּכְדַעַת הַבַּיִת יוֹסֵף לְדִינָא, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הֶעָטוּר אֵין מֻתָּר לְהַחֲזִיר רַק בְּמִקְצָתוֹ, וּכְשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח לְפִי דִּבְרֵי הִרְשָׁבָּ"א בָּזֶה צָרִיךְ עִיּוּן בְּכַוָּנָתוֹ וְכַנַּ"ל דְּאִפְשָׁר דְּגַם הוּא סוֹבֵר כְּהֶעָטוּר, אוֹ דְּהוּא סוֹבֵר דִּכְשֶׁהַצִּיר בְּאֶמְצַע מֻתָּר לְהַחֲזִיר כָּל צָרְכּוֹ אֲפִלּוּ כְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם פֶּתַח:**

מִלְּמַעְלָה וּלְמַטָּה גַּם כֵּן מָתָר דִּלְא נִקְרָא זֶה מִן הַצַּד: (ו) עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (בית מועד שער א סי' יב) וְהָעָטוּר (ד"ה וְהוּא דאסרינן) וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (סק"ג), וְעַיֵּן בְּאַלְיָה רַבָּה (ד"ה אסור): (ז) עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ (שם) וְהָעָטוּר (ד"ה והא דאסרינן): (ט) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וכתב) (סק"ד): (מ) הַגָּה אַף דְּבִמְאִירֵי (שם) אֵיתָא שְׁתֵּי דְּעוֹת אִם מָתָר לְסַלֵּק בְּשֶׁיֵּשׁ לָהֶם צִירִים מִן הַצַּד, מִפְּרוּשׁ הָרַע"ב (פ"א מ"ה) מַשְׁמַע דְּמָתָר, וְכֵן מוּכָח מִבְּאוּר הַגְּרָ"א: (י) דִּלְא שַׁיְיךְ לַחֲשֹׁשׁ דְּשֶׁמָּא יִתְקַע רַק בִּלְהַחֲזִיר: **ב** (יא) מַה שֶּׁאֵין כֵּן לְעִנְיַן גַּבֵּי צִיר מִן הַצַּד לְהַחֲזִיר אֵין שַׁיָּךְ מְנִיעַת שִׂמְחַת יוֹם טוֹב: (יב) וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הַגְּרָ"א דְּסָתָם הַדּוּק שָׁרֵי. וּכְלִי הֶעָשׂוּי עַל יְדֵי שְׁרוּיָ"ח אִם מָתָר לְהַדְּקוֹ בְּחוֹזֶק עַל יָדוֹ אוֹ לֹא עַיֵּן בְּסִימָן שי"ג בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן שָׁם (ס"ק לב) דִּלְדַעַת הַמַּגֵּן אַבְרָהָם שָׁם (ס"ק יב) נֶחְשָׁב זֶה כְּמוֹ תְּקִיעָה וּמִמֵּילָא אָסוּר זֶה גַּם בְּיוֹם טוֹב, וְלִדְעַת הַשּ"ז שָׁם (סק"ז) דְּהוּא רַק דִּרַבָּנָן מִמֵּילָא הָכָא שָׁרֵי מִשּׁוּם שִׂמְחַת יוֹם טוֹב, וְעַיֵּן שָׁם בְּשַׁעַר הַצִּיּוּן דְּלִמַּעְשָׂה נָכוֹן לְהַחְמִיר כְּהַמַּגֵּן אַבְרָהָם:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

שָׁלֹא (ד) יִתָּקַע: ג [ד]לְהַתִּיר וּלְהַפְקִיעַ וַלַּחֲתִךְ חוּתָמוֹת שֶׁבַּכֵּלִים וְשֶׁבַּקַּרְקַע וּלְשַׁבֵּר פּוּתָחוֹת, כְּדִינָם בְּשַׁבָּת כָּךְ דִּינָם בְּיוֹם טוֹב. (וְעַיֵּן סִימָן שי״ד (יב) סָעִיף ז׳): ד (ה) [ו]לִקְטֹם קַשׁ אוֹ קַיְסָם אוֹ תֶּבֶן אוֹ עֲצֵי בְּשָׂמִים, דִּינָן בְּיוֹם טוֹב כְּדִינָן בְּשַׁבָּת (כִּדְאִיתָא סִימָן שכ״ב סָעִיף ד׳): ה [ז]קְמָטִים שֶׁעוֹשִׂים הַנָּשִׁים (יג) בְּבָתֵּי זְרוֹעוֹתֵיהֶן וּבְבָתֵּי שׁוֹקֵיהֶן, אָסוּר לַעֲשׂוֹתָן בְּיוֹם טוֹב מִשּׁוּם (ו) תִּקּוּן מָנָא:

ה צִיְּנְתִּיו לְעֵיל סִימָן שי״ד סָעִיף ד׳ וְסָעִיף י״. ו צִיְּנְתִּיו לְעֵיל סִימָן שכ״ב סָעִיף ד׳. ז מְקֹר דְּקִשּׁוּרֵי בִּידַי, שָׁם כ״ג (ע״א).

תקכ לְכַבֵּד הַבַּיִת. וּבוֹ סָעִיף אֶחָד:

א [א]לְכַבֵּד הַבַּיִת, כְּדִינוֹ בְּשַׁבָּת כָּךְ דִּינוֹ בְּיוֹם טוֹב (א) (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן של״ז (ס״ב)):

א צִיְּנְתִּיו לְעֵיל סִימָן של״ז.

תקכא דִּין שְׁלִשּׁוּל פֵּרוֹת בְּיוֹם טוֹב מִמָּקוֹם לְמָקוֹם. וּבוֹ ג׳ סְעִיפִים:

א (ו) (א) [א]מַשִּׁילִין (ב) פֵּרוֹת דָּרָךְ (ב) (ג) אֲרֻבָּה (פֵּרוּשׁ, מִן ׳כִּי יֵשׁ אֲדֹנָי׳ (דכר״ס כה מ), כְּלוֹמַר מַפִּילִין הַפֵּרוֹת לָאָרֶץ) בְּיוֹם טוֹב, (ד) [ב]וְלֹא יְשַׁלְשְׁלֵם (ג) בְּחַלּוֹנוֹת וְלֹא יוֹרִידֵם (ד) (ה) בְּסַלְּמוֹת, (ו) וְלֹא יְטַלְטְלֵם מִגַּג לְגַג (ז) אַף עַל פִּי שֶׁהֵן שָׁוִין: ב [ג]מֵתָר לְכַסּוֹת פֵּרוֹת אוֹ כַּדֵּי יַיִן (ח) אוֹ לִבְנִים מִפְּנֵי הַדָּלֶף: ג (ט) [ד]לִתֵּן כְּלִי תַּחַת הַדָּלֶף, כְּדִינוֹ בְּשַׁבָּת כָּךְ דִּינוֹ בְּיוֹם טוֹב (וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן של״ח סָעִיף ח׳):

א מְשָׁנָה בְּרוּרָה ל״ה (ע״ב). ב בְּבָרַיְיתָא וּגְמָרָא שָׁם (לו׳). ג צִיְּנְתִּיו לְעֵיל בְּסִימָן של״ח סָעִיף ד׳. ד גַּם זֶה שָׁם.

תקכב קְצָת דְּבָרִים הָאֲסוּרִים לְטַלְטֵל בְּיוֹם טוֹב. וּבוֹ ד׳ סְעִיפִים:

א (א) [א]אֵין הַסּוּמָא (ב) יוֹצֵא (ג) בְּמַקְלוֹ וְלֹא הָרוֹעֶה בְּתַרְמִילוֹ. (ג) (וְדִין חֹגֵר, דִּינוֹ בְּיוֹם טוֹב כְּמוֹ

א בְּרַיְיתָא בְּרִיצָה כ״ה (ע״ב).

בַּאֵר הַיטֵב

ט״ז (סק״ג): ב (ד) יִתָּקַע. פֵּרוּשׁ בְּחֹזֶק. מַשְׁמַע דְּלֹא אַיְירִי בִּרְפוּי וַאֲפִלּוּ הָכִי שָׁרֵי, אַף עַל גַּב דִּבְשַׁבָּת אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רע״ט (ס״ו) בְּיוֹם טוֹב לֹא גָּזְרוּ, כֵּיוָן דְּאֵין בְּנָיָן וּסְתִירָה בִּכְלִים. וּמַהַאי טַעֲמָא כָּתַב מַהֲרִי״ל (מנהגים), אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהֲבִיא כְּתָב חָתוּם מֵאֵת לְפָתְחוֹ בְּיוֹם טוֹב. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ד) וְנִרְאֶה לִי דְּאִם כְּתוּבִין עָלָיו אוֹתִיּוֹת אוֹ צוּרוֹת אָסוּר דְּהָוֵי לֵיהּ מוֹחֵק, עַיֵּן סִימָן ש״מ סָעִיף ג׳ וְכֵן כָּתַב הַשַּׁ״ז (סק״ה), וְעַיֵּן שְׁעָרִי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט סק״א): ד (ה) לִקְטֹם. הַשַּׁ״ז (שם) הָעֲלָה דַּאֲפִלּוּ בְּסִפִּין מֵאֵת לִקְטֹם עַיֵּן שָׁם: ה (ו) תִּקּוּן. וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לַעֲשׂוֹת קְמָטִים בַּצָּנָק

שֶׁבַּצַּוָּאר שְׁקוּרִין קָאלְנָ״ר. מִגֵּן אַבְרָהָם (סק״ו). וַאֲפִלּוּ בְּחֹל הַמּוֹעֵד אוֹסֵר רַשַּׁ״ל (יום של שלמה פרק ב סי׳ לז):

א (ו) מַשִּׁילִין. דַּוְקָא כְּשֶׁיּוֹרֵד הַמָּטָר עֲלֵיהֶם וּמְשׁוּם הֶפְסֵד שְׁרִי וַאֲפִלּוּ לְגְמֹר הָאוֹצָר. רַשַּׁ״ל (שם פ״ה סי׳ ב): (ב) אֲרֻבָּה. הוּא חֹלוֹן שֶׁבַּתִּקְרָה: (ג) בְּחַלּוֹנוֹת. הֵן בַּכֹּתֶל וְצָרִיךְ לְהַגְבִּיהַּ: (ד) בְּסַלְּמוֹת. וְהוּא הַדִּין בְּמַדְרֵגוֹת שֶׁלָּנוּ, רַשַּׁ״ל (לו. ד״ה שלמות), יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (שם):

ב (ד) יִתָּקַע. פֵּרוּשׁ בְּחֹזֶק. מַשְׁמַע דְּלֹא אַיְירִי בִּרְפוּי וַאֲפִלּוּ הָכִי שָׁרֵי, אַף עַל גַּב דִּבְשַׁבָּת אָסוּר כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן רע״ט (ס״ו) בְּיוֹם טוֹב לֹא גָּזְרוּ, כֵּיוָן דְּאֵין בְּנָיָן וּסְתִירָה בִּכְלִים. וּמַהַאי טַעֲמָא כָּתַב מַהֲרִי״ל (מנהגים), אֵינוֹ יְהוּדִי שֶׁהֲבִיא כְּתָב חָתוּם מֵאֵת לְפָתְחוֹ בְּיוֹם טוֹב. וְכָתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ד) וְנִרְאֶה לִי דְּאִם כְּתוּבִין עָלָיו אוֹתִיּוֹת אוֹ צוּרוֹת אָסוּר דְּהָוֵי לֵיהּ מוֹחֵק, עַיֵּן סִימָן ש״מ סָעִיף ג׳ וְכֵן כָּתַב הַשַּׁ״ז (סק״ה), וְעַיֵּן שְׁעָרִי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה״ט סק״א): ד (ה) לִקְטֹם. הַשַּׁ״ז (שם) הָעֲלָה דַּאֲפִלּוּ בְּסִפִּין מֵאֵת לִקְטֹם עַיֵּן שָׁם: ה (ו) תִּקּוּן. וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לַעֲשׂוֹת קְמָטִים בַּצָּנָק

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וּבְגִבְוָרָה. כָּתַב הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק״ד) בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (מנהגים) עַכּוּ״ם שֶׁהֵבִיא כְּתָב חָתוּם מֵאֵת לְפָתְחוֹ בְּיוֹם טוֹב, אַף אִם כְּתוּב עָלָיו אוֹתִיּוֹת אוֹ צוּרוֹת אָסוּר מִשּׁוּם מוֹחֵק. [א]אָכֵן בְּבֵאוּר הַגְּרָ״א מְצַדֵּד דִּבְכָל גַּוְנֵי אֵין לְפָתְחוֹ, עַיֵּן שָׁם: ג (יב) סָעִיף ז׳. וְסָעִיף י׳ שָׁשָׁם מְבֹאָר הַדִּין בְּכָל פְּרָטֵיהֶם: ה (יג) בְּבָתֵּי זְרוֹעוֹתֵיהֶן וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין דְּאָסוּר לַעֲשׂוֹת קְמָטִים בַּצָּנָק שֶׁבַּצַּוָּאר שְׁקוּרִין קָאלְנָ״ר בְּעִצִּים הַמְיֻחָדִים לְכָךְ, וַאֲפִלּוּ בְּחֹל הַמּוֹעֵד אָסוּר לַעֲשׂוֹת כָּל זֶה כַּמְבֹאָר לְקַמָּן בְּסִימָן תקמ״א סָעִיף ג׳:

א (א) וְעַיֵּן לְעֵיל סִימָן של״ו. שָׁם מְבֹאָר הַדִּין אִם הַקַּרְקַע הָיָה מְרֻצָּף וְשָׁאָר פְּרָטִים:

א (א) מַשִּׁילִין וְכוּ׳. פֵּרוּשׁ, שֶׁיֵּשׁ לוֹ (ב) פֵּרוֹת עַל הַגַּג וְרָאָה גְּשָׁמִים מְמַשְׁמְשִׁים וּבָאִים וְאָפְשָׁר שֶׁיָּבֹא לִידֵי הֶפְסֵד הִתִּירוּ לוֹ חֲכָמִים לְטָרְחַ בְּיוֹם טוֹב וּלְהוֹרִידָם לַבַּיִת דָּרָךְ אֲרֻבָּה שֶׁבַּגַּג עַל יְדֵי חֶבֶל אוֹ לְהַשְׁלִיכָם, דְּכֵיוָן שֶׁאֵין בָּזֶה טֹרַח כָּל כָּךְ הִתִּירוּ לוֹ מִפְּנֵי הֶפְסֵד מָמוֹנוֹ, (ג) אֲבָל בְּלֹא הֶפְסֵד לֹא: (ב) פֵּרוֹת. וַאֲפִלּוּ הָיָה לוֹ פֵּרוֹת (ג) הָרַבֵּה שָׁם מֻתָּר לוֹ לְסַלֵּק (ד) כֻּלָּם מִשָּׁם: (ג) אֲרֻבָּה. הוּא חֹלוֹן הָעֲשׂוּי בְּתִקְרַת הַגַּג: (ד) וְלֹא יְשַׁלְשְׁלֵם בְּחַלּוֹנוֹת. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אִם הָיָה (ה) הַגַּג מֻקָּף בְּמְחִיצוֹת וּבְאֶחָד מִן הַמְּחִיצוֹת הָיָה חַלּוֹן אָסוּר לְהוֹרִידָם דָּרָךְ שָׁם בְּחֶבֶל דְּאֵיכָא טִרְחָא יְתֵרָה לְהַעֲלוֹתָם עַד הַחַלּוֹן וּלְהַשְׁלִיכָם דָּרָךְ שָׁם אַרְצָה גַּם כֵּן אָסוּר דְּהָיָה בָּזֶה עַל כָּל פָּנִים טִרְחָא לְהַעֲלוֹתָם. (ו) אֲמְנָם אִם הָיָה הַחַלּוֹן נָמוּךְ שָׁוֶה לַגַּג דְּלֵיכָא טִרְחָא יְתֵרָה מִסְּתַמָּא דְּמַתַּר כְּמוֹ דָּרָךְ אֲרֻבָּה: (ה) בְּסַלְּמוֹת. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אִם הָיוּ מֻנָּחִים בְּשֶׁקִּים לְקַח הַשַּׁקִּים וּלְהוֹרִידָם לְמַטָּה דָּרָךְ הַסֶּלַע, (ס) וְהוּא הַדִּין בְּמַדְרֵגוֹת שֶׁלָּנוּ אָסוּר דְּהָוֵי טִרְחָא יְתֵרָה: (ו) וְלֹא יְטַלְטְלֵם מִגַּג לְגַג. הַיְנוּ שֶׁאֵין אֲרֻבָּה בְּגַג זֶה וְרוֹצֶה לְהוֹלִיכָם לַגַּג הַסָּמוּךְ לוֹ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ אֲרֻבָּה לְהַפִּילָם דָּרָךְ שָׁם אָסוּר דְּנִחְשָׁב טִרְחָא יְתֵרָה, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁלֹּא בְּמָקוֹם הֶפְסֵד בְּוַדַּאי אָסוּר לְטַלְטְלָם מִגַּג לְגַג: (ז) אַף עַל פִּי שֶׁהֵן שָׁוִין. שֶׁאֵין אֶחָד גָּבוֹהַּ מֵחֲבֵרוֹ: ב (ח) אוֹ לִבְנִים. אֲפִלּוּ (ט) הֵם מְקֻצָּה כְּגוֹן שֶׁהֵן סְדוּרוֹת וְעוֹמְדוֹת לִבְנָיָן וְכַנַּ״ל בְּסִימָן ש״ח סָעִיף י״ז, מֻתָּר לְכַסּוֹת אוֹתָם שֶׁלֹּא יִפָּחֵת: ג (ט) לִתֵּן כְּלִי תַּחַת הַדָּלֶף. שֶׁהוֹלֵךְ דָּרָךְ הַתִּקְרָה כְּדֵי שֶׁלֹּא יְטַנֵּף אֶת הַבַּיִת:

ב (ו) [ב]וְלֹא יוֹרִידֵם. וְהוּא הַדִּין (ו) וְלֹא יְטַלְטְלֵם מִגַּג לְגַג. הַיְנוּ (ז) לְרַשּׁוּת הָרַבִּים אוֹ לְכַרְמְלִית, מִפְּנֵי שֶׁהוּא דָּרָךְ חֹל וְזִלְזוּל לְיוֹם טוֹב כֵּיוָן שֶׁאָפְשָׁר לוֹ לֵילֵךְ בְּלֹא מַקֵּל זֶה וְאֵינוֹ נוֹטְלוֹ אֶלָּא לְתַקֵּן וּלְיַשֵּׁר פְּסִיעוֹתָיו. וּמַה שֶּׁכָּתַב וְלֹא הָרוֹעֶה בְּתַרְמִילוֹ, הַיְנוּ גַּם כֵּן לְרַשּׁוּת הָרַבִּים אוֹ לְכַרְמְלִית וּמְטַעֲם זִילּוּתָא לְיוֹם טוֹב: (ג) וְדִין חֹגֵר וְכוּ׳. וְהוּא הַדִּין לְעִנְיַן חוֹלֶה שֶׁעָמַד מֵחֳלְיוֹ וְכַנַּ״ל

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (יג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ו) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: א (ב) פּוֹסְקִים: (ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״א): (ג) הֵינוּ אֲפִלּוּ יוֹתֵר מֵחֲמֵשׁ קְפוֹת דְּבְשַׁבָּת אָסוּר כַּנַּ״ל בְּסִימָן של״ג (ס״א) הָכָא בְּיוֹם טוֹב שָׁרֵי, מָגֵן אַבְרָהָם (שם) אֲלִיָּה רַבָּה (סק״א) בְּשֵׁם יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ״ה סי׳ ב): (ד) דְּבָזֶה גַּם כֵּן קַלָּא מִשְׁבַּת, דְּשֵׁם קַיְימָא לַן בְּסִימָן של״ג (שם) דְּאָסוּר לְפָנוֹת כֻּלָּם וְהָכָא שָׁרֵי [מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וְאֲלִיָּה רַבָּה (שם)]: (ה) רַשַּׁ״ל (לה: ד״ה משלין): (ו) בֵּית יוֹסֵף (ד״ה וביאור) וְטַ״ז (סק״א): (ז) פְּשׁוּט: (ח) פּוֹסְקִים: ב (ט) לְעֵיל בְּסִימָן של״ח (ס״ו) עַיֵּן שָׁם:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו״ע הרב (ס״ו) כתב כמג״א.

Mishna Brura Memukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah